

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/644/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712218014
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6712218014.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporkyni V. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., J. Q. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Nám. Legionárov 5, zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie 372,10 Eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen zo dňa 17. 07. 2013, č. k. 9C/62/2013-60, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Vedľajší účastník na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS **j e p o v i n n ý** nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 43,24 Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia právnemu zástupcovi navrhovateľa TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd odmietol odpor vedľajšieho účastníka podaný proti platobnému rozkazu okresného súdu zo dňa 23. 01. 2013, č. k. 26Ro/263/2012-29 ako podaný neoprávnenou osobou.

V odôvodnení prvostupňový súd uviedol, že navrhovateľ sa návrhom, doručeným okresnému súdu dňa 25. 10. 2012, domáhal zaplatenia 372,10 Eur z dôvodu nesplnenia si záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 01. 08. 2003. Súd vo veci rozhodol dňa 23. 11. 2012 platobným rozkazom. Odporcovi sa podarilo platobný rozkaz doručiť dňa 02. 05. 2013.

Dňa 30. 11. 2012 do konania vstúpil vedľajší účastník, pričom právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka bol platobný rozkaz, návrh na začatie konania a prílohy doručené dňa 03. 01. 2013. Dňa 10. 01. 2013 vedľajší účastník podal odpor, ktorý odôvodnil najmä tým, že pretože ide o spotrebiteľskú vec a zmluva o pôžičke obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, nemal byť platobný rozkaz vydaný, pričom neprijateľnosť zmluvných podmienok súd skúma ex offa.

Súd aplikoval uznesenie § 174 ods. 3 s prihliadnutím na § 93 ods. 2, 3, 4 a § 172 ods. 1 O. s. p. Uviedol, že vedľajší účastník do konania vstúpil z vlastného podnetu, odpor podal taktiež z vlastnej iniciatívy, a to bez toho, aby odporkyňu kontaktoval. Odporkyňa proti platobnému rozkazu nepodala odpor. Vyvodil záver, že vedľajší účastník môže podať odpor proti platobnému rozkazu len v prípadoch, ak ho zároveň podá hlavný účastník, prípadne, ak hlavný účastník s takýmto úkonom vyjadrí súhlas, pričom nevyslovenie súhlasu sa rovná neudeleniu súhlasu. Súd odporkyni listom zo dňa 12. 06. 2013 oznámil, že do konania na jej strane vstúpil vedľajší účastník, ktorý podal proti platobnému rozkazu odpor. Zároveň odporkyňu

vyzval, aby do piatich dní súdu oznámila, či súhlasí s odporom podaným vedľajším účastníkom, pričom táto výzva bola odporkyni doručená dňa 17. 06. 2013. Na výzvu odporkyňa nereagovala. Vzhľadom na túto skutočnosť preto súd odmietol podaný odpor ako neoprávnenou osobou.

Proti rozhodnutiu sa odvolal vedľajší účastník. Žiadal uznesenie okresného súdu zrušiť s poukazom na to, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a bola mu znemožnená realizácia jeho procesných práv ako vedľajšieho účastníka. Namietal, že pokiaľ zmluva obsahuje neprijateľné podmienky a žalovaný nárok je súčasne sčasti v zjavnom rozpore so zákonom, potom podľa § 172 ods. 7 a ods. 9 O. s. p. nemôže byť platobný rozkaz vydaný, pričom súd skúma uvedené nedostatky ex offio. I napriek tomu pretrváva tendencia vybavovať spotrebiteľskú agendu naďalej platobnými rozkazmi v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom, bez ohľadu na obsah zmluvných dojednaní v spotrebiteľskej zmluve.

Danú vec nebolo možné vybavovať v rozkaznom konaní a podľa ich názoru ani neprichádza do úvahy možnosť polemiky o oprávnení vedľajšieho účastníka na podanie odporu. Namietal, že zo žiadneho ustanovenia procesného kódexu nie je možné vyvodit' záver, aby pre účinný vstup vedľajšieho účastníka do konania sa vyžadoval výslovný súhlas hlavného účastníka, ktorého chce vedľajší účastník v konaní podporovať, ak vstúpil do konania z vlastného podnetu. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/207/2012, ako aj na rozhodnutie 3Cdo/188/2012, keď ani z výkladu tohto rozhodnutia nemožno prijať záver, ako ho uviedol prvostupňový súd. Ak súd poučí účastníkov, že do konania vstúpil vedľajší účastník a majú právo vyjadriť svoj nesúhlas s jeho vstupom, nie je možné za takýto nesúhlas považovať skutočnosť, že účastník sa v súdom určenej lehote nevyjadrí, že so vstupom vedľajšieho účastníka do konania súhlasí.

V ďalšej časti odvolania sa zaoberal okolnosťou, v akom štádiu môže vedľajší účastník do konania vstúpiť. Nesúhlasil s limitáciou lehoty na podanie opravného prostriedku vedľajšieho účastníka lehotou hlavného účastníka.

Pokiaľ ide o aplikáciu § 93 ods. 4 O. s. p. uviedol, že prípadný nesúhlas hlavného účastníka s podaným odporom, ktorý v jeho prospech podal vedľajší účastník, musí byť kvalifikovaný, teda hlavný účastník ho musí urobiť so znalosťou veci. Súd musí posúdiť osobnostné dispozície hlavného účastníka správne chápať význam úkonu vedľajšieho účastníka, musí posúdiť aj samotný úkon, či tento je v prospech hlavného účastníka. Súd preto neodmietne odpor vedľajšieho účastníka, ktorý je zjavne v prospech jeho oprávnených záujmov, o ktorých hlavný účastník nemusí byť informovaný.

Preto zdôraznil, že prípadná nečinnosť odporkyne nemôže byť posudzovaná za konkludentný súhlas s uplatnenou žalobou, ale je prejavom rezignácie neinformovaného spotrebiteľa, ktorý častokrát nevie o čiastočnej neplatnosti právneho úkonu, ani o premlčaní pohľadávky, ktorá je voči nej uplatňovaná. Poukázal na cieľ vedľajšieho účastníka, ktorý napĺňa cieľ Európskej únie pri ochrane spotrebiteľa a ak súd nekoná s vedľajším účastníkom ako s účastníkom konania, postupoval v rozpore s týmito cieľmi. Podľa judikatúry Súdneho dvora možno vykladať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku tak, že do právoplatného skončenia konania je treba aplikovať všetky inštitúty procesného práva tak, aby sa zabránilo priznaniu plnenia z neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Takýmto inštitútom je aj vedľajšia intervencia právnickej osoby určenej na ochranu spotrebiteľov. Ak vedľajší účastník sleduje cieľ zbaviť spotrebiteľa neprijateľných podmienok a poukázať na nekalé obchodné praktiky a vstup do konania urobí ešte pred právoplatným skončením veci, v zásade je treba takýto vstup považovať za efektívny.

K odvolaniu sa vyjadril písomne navrhovateľ. Rozhodnutie prvostupňového súdu žiadal potvrdiť ako vecne správne a priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 43,24 Eur za jeden úkon právnej pomoci vo výške 33,86 Eur a 9,37 Eur režijný paušál vrátane DPH.

Uviedol, že postup prvostupňového súdu bol správny. Platobný rozkaz si odporkyňa prevzala do vlastných rúk a odpor nepodala. Keďže vedľajší účastník nebol účastníkom konania v čase vydania platobného rozkazu, uznesenie okresného súdu považuje za správne.

V rozkaznom konaní je vedľajšie účastníctvo z povahy veci vylúčené. Je toho názoru, že vedľajší účastník nie je osobou oprávnenou na podanie odporu proti platobnému rozkazu. Podľa § 174 ods. 2 O. s. p. dôjde k zrušeniu platobného rozkazu len vtedy, ak výlučne odporca podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej. Toto ustanovenie nemožno vykladať tak extenzívne, že pokiaľ odporca odpor v zákonom stanovenej lehote nepodá, môže tak urobiť vedľajší účastník.

V prípade, ak by navrhovateľ aj pripustil, že vedľajší účastník má právo podať odpor, tak potom iba v tých prípadoch, kedy z hmotnoprávneho predpisu vyplýva výslovne spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkom.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom v ustanovení § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že prvostupňový súd rozhodol o veci správne, keď aplikoval správne príslušné ustanovenia, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie v danej veci, pričom prvostupňový súd vychádzal z judikátu Najvyššieho súdu a rozhodovacej praxe v daných sporoch.

Z návrhu na začatie konania vyplýva, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia pohľadávky, ktorá vznikla na základe dvojstranného právneho úkonu, na základe ktorého odporkyňa bola poskytnutá pôžička. Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom zo dňa 23. 11. 2012, pričom až následne podaním zo dňa 29. 11. 2012 do konania vstúpil vedľajší účastník. Zo vstupu je zrejmé, že vedľajší účastník vstúpil do konania paušálne, ako aj v iných prípadoch, keď žiadal o doručenie návrhu na začatie konania aj s prílohami s tým, že ak do konania vstúpil iný vedľajší účastník, žiada aj o doručenie jeho podania. Následne podal odpor, pričom namietal neprijateľné zmluvné podmienky, ako aj neplatnosť dohody o uzavretí splátkového kalendára, zároveň vzniesol námietku premlčania. Súd doručil odporkyňa platobný rozkaz, ako aj návrh vo veci samej dňa 02. 05. 2013 prostredníctvom zamestnávateľa. Následne súd odporkyňa zaslal výzvu, aby sa vyjadrila, či súhlasí s odporom vedľajšieho účastníka. Odporkyňa prevzala prípis aj odpor dňa 17. 06. 2013. Do dňa 17. 07. 2013, kedy prvostupňový súd vo veci rozhodol, odporkyňa na výzvu žiadnym spôsobom nereagovala. V zmysle § 93 O. s. p. postavenie vedľajšieho účastníka je charakterizované rovnakými procesnými právami a povinnosťami ako účastníka, na stranu ktorého sa pripojil. Jeho postavenie je však odlišné v tom, že aj keď koná vlastným menom, jeho postavenie je čiastočne obmedzené postavením účastníka, ktorého postavenie je dominus litis. Preto nemôže disponovať predmetom konania, podať odvolanie, ak takéto právo nemá účastník a podať odvolanie, dovolanie, ako aj odpor proti vôli účastníka.

Je nepochybné, že odporkyňa nevyjadrila nesúhlas so vstupom vedľajšieho účastníka konania, preto je nepochybné, že vedľajší účastník sa stal riadnym účastníkom konania. Odvolací súd sa nestotožňuje s názormi navrhovateľa uvedenými vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka, pokiaľ ide o názory na účastníctvo vedľajšieho účastníka, pretože vedľajší účastník môže do konania vstúpiť v ktoromkoľvek štádiu tohto konania, teda pokiaľ nie je skončené, a jeho účasť v konaní je limitovaná len prípadným nesúhlasom vysloveným niektorým z účastníkov a následným rozhodnutím súdu o neprípustnosti takéhoto vstupu. V danej veci k takejto situácii nedošlo.

Iná je však situácia v prípade procesného úkonu vedľajšieho účastníka, pretože podať odvolanie, dovolanie, prípadne odpor nemôže vedľajší účastník proti vôli hlavného účastníka. Nie je pravdivý záver, v ktorom vedľajší účastník poukazuje na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 05. 02. 2013 sp. zn. 3Cdo/188/2012, pretože z tohto rozhodnutia vyplývajú principiálne stanoviská k postaveniu vedľajšieho účastníka v konaní. Nepochybné z tohto rozhodnutia vyplýva predovšetkým skutočnosť, že

hlavný účastník musí s úkonmi vedľajšieho účastníka vysloviť súhlas, pričom nevyslovenie súhlasu sa rovná neudeleniu súhlasu. Tieto zásadné závery vedľajší účastník v odvolaní neuvádza. Z rozhodnutia totiž vyplynulo predovšetkým to, že na vyslovenie súhlasu s úkonom vedľajšieho účastníka nemôže súd vyzvať hlavného účastníka postupom podľa § 101 ods. 3 O. s. p., pričom tento záver vyplýval z konkrétnej rozhodovanej veci. Z tohto rozhodnutia vyplýva aj záver, že ak hlavný účastník nevyjadrí súhlas s odporom alebo odvolaním vedľajšieho účastníka, je potrebné ich odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou. Podobne, súhlas hlavného účastníka sa vyžaduje aj k námietke premlčania vznesenej vedľajším účastníkom, ktorú však pri nesúhlase hlavného účastníka súd posudzuje podľa § 93 ods. 4 O. s. p.

Na podporu tohto stanoviska odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie ZSP č. 16/1999, v zmysle ktorého vedľajší účastník môže v rozsahu legitímácie účastníka podať dovolanie, a to buď popri účastníkovi, ktorého podporuje, alebo sám. Avšak, ak účastník odmietne vysloviť súhlas s opravným prostriedkom podaným len vedľajším účastníkom, treba mať za to, že tento opravný prostriedok bol podaný nelegitimovaným subjektom.

Daný záver platí rovnako aj pre podaný odpor.

Pokiaľ v odvolaní vedľajší účastník poukazuje na ďalší dôvod, a to limitáciu lehoty na podanie opravného prostriedku vedľajšieho účastníka vo vzťahu k lehote hlavného účastníka, prvostupňový súd žiadny podobný záver v danej veci nezaujal a je zjavné, že v tomto prípade sa u odporcu prejavuje formulárovosť podaného odvolania, keď sa dotýka aj tých skutočností, ktoré vôbec neboli predmetom konkrétneho rozhodnutia.

Z hľadiska námietok v zmysle 93 ods. 4 O. s. p. vedľajší účastník súdu podsúva názor, z ktorého by mal vyplývať nespochybniteľný záver, že vedľajší účastník vždy koná v prospech spotrebiteľa, spotrebiteľa považuje vždy za osobu absolútne nezalú práva, čo v konečnom dôsledku sa môže javiť až takým spôsobom, ako keby spochybňoval u spotrebiteľov spôsobilosť na právne úkony. Je nepochybné, že v danej veci, aj keď odporkyňa mala vedomosť, že na jej strane vystupuje vedľajší účastník, nekontaktovala ho, ani nemala záujem s ním bližšie komunikovať. Z ničoho nevyplýva, že by takéto konanie malo byť vždy prejavom rezignácie spotrebiteľa, pretože práve naopak, prejavom tohto postupu môže byť vyjadrenie vlastného názoru na vec a možno aj uvedomenia si svojej povinnosti vyplývajúcej z uzatvorenej zmluvy. Nie vždy totiž konanie vedľajšieho účastníka je na prospech hlavného účastníka, a to napríklad vtedy, ak účastník v úverových vzťahoch nechce byť vedený ako dlžník, keďže môže žiadať o nový úver. Vedľajší účastník tak vstupuje do konaní i napriek tomu, že odporca ako spotrebiteľ takúto pomoc nežiada, pričom v konečnom dôsledku sa spory vedú medzi navrhovateľom, ktorý uplatňuje svoju pohľadávku a vedľajším účastníkom bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom bol odporca v konaní činný alebo vyjadril svoj názor. Ak vedľajší účastník ako združenie na ochranu spotrebiteľa je založená za zákonom predpokladaným účelom a v tomto smere má vyvíjať aj svoju činnosť, táto činnosť by mala byť v súlade s týmto cieľom a mala by aj vykazovať takéto znaky, nielen v paušálnych vstupoch do konania, v ktorých združenie ani pred vstupom nevie, či vôbec ide o spotrebiteľskú vec a či v konaní môže byť úspešný, prípadne či spotrebiteľ o takúto pomoc stojí.

Predpokladom legitímácie vedľajšieho účastníka na podanie opravného prostriedku je súhlas hlavného účastníka s týmto úkonom. To znamená, že ak na výzvu súdu hlavný účastník nevyjadrí súhlas, tento absentuje a preto nemožno opravný prostriedok považovať za podaný oprávnenou osobou. Nevyjadrením súhlasu nemožno rozumieť konkludentný súhlas so žalobou, ako to v odvolaní špecifikuje vedľajší účastník. Vychádza totiž z iných predpokladov ako z tých, ktoré sú pre posúdenie veci rozhodujúce.

Ani snaha naplnenia cieľov Európskej únie nemôže smerovať proti vôli hlavného účastníka. Ciele Európskej únie môže vedľajší účastník naplniť legitímnym postupom a aktívnym spôsobom ochraňovať spotrebiteľov tam, kde je tomu dôvod a kde si to záujem toho-ktorého spotrebiteľa vyžaduje. Nie totiž každé vystupovanie na strane spotrebiteľa znamená, že koná v prospech tohto účastníka. Ani súd nemôže nahrádzať vôľu spotrebiteľa, ktorú prejavuje svojimi úkonmi v konaní.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 O. s. p., keď v odvolacom konaní bol úspešný navrhovateľ, preto mu súd priznal náhradu trov konania za jeden úkon právnej pomoci vo výške 28,22 Eur, režijný paušál 7,81 Eur, k tomu 20 % daň z pridanej hodnoty, spolu 43,24 Eur vyhl. č. 655/2004 Z. z., pričom k plneniu súd zaviazal vedľajšieho účastníka ako nositeľa procesných práv a povinností z dôvodu jeho neúspechu v odvolacom konaní, keďže odporkyňa odpor vo veci samej nepodala a žiadnym spôsobom ani nezavinila vznik daných trov.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.